

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

В умовах ринкової економіки головним завданням професійної (професійно-технічної) освіти є якісна підготовка кваліфікованих робітників, що забезпечується впровадженням інноваційних технологій навчання.

На сучасному етапі розвитку бізнесу значно зріс інтерес до економічної теорії. Проблема забезпечення підготовки учнів повинна розглядатися у трьох складових: по-перше, з особливих підходів викладання змісту економічної дисципліни; по-друге, з особливих підходів до методичного забезпечення уроків; по-третє, з особливих підходів щодо оцінки знань учнів, їх відношення до навчального процесу.

Основною метою економічної освіти є формування економічного мислення, а її результатом — економічно обґрунтовану практичну діяльність. В процесі викладання економіки найважливішим є не тільки розкрити зміст економічних категорій та явищ, але й знайти ефективні форми викладання програмового матеріалу та домогтись їх засвоєння.

Традиційні методи навчання, на мою думку, є малоефективними. Адже обсяг інформації з економічних дисциплін настільки швидко змінюється як за кількістю, так і за насиченістю, що узагальнити його на уроках і повністю засвоїти таким чином дуже важко. Великого значення в цих умовах набуває самопідготовка учнів. Цьому повною мірою відповідають методи активного навчання.

Такі методи навчання зумовлюють усвідомлену зацікавлену розумову діяльність учнів, активне сприйняття теоретичного матеріалу в навчальному процесі, розвиток умінь та навичок самостійного вироблення рішень. Також необхідно враховувати те, що сьогодні випускники є основним потенціалом робочої сили XXI ст, а XXI ст — це час інформаційних технологій, глобальної комп'ютеризації. [3]

Одним із шляхів удосконалення навчального процесу є ширше використання методів активного навчання, які стимулюють учнів до ефективного засвоєння знань, спонукають до самостійного пошуку вирішення проблем, роблять навчання таким, що розвиває, формує професійні інтереси, розвиває системне мислення.

У своїй педагогічній практиці я звернула увагу на те, що традиційні (пояснювальні, ілюстровані) методи не забезпечують належного творчого розвитку здібностей учнів. Тому під час роботи намагаюсь скерувати свої сили на розробку й використання такого змісту, форм, методів і прийомів, засобів навчання, які сприяють підвищенню інтересу, активності, творчої самостійності учнів у засвоєнні знань, формуванні вмінь і навичок використання їх на практиці.

Велику роль у формуванні майбутнього фахівця, здатного працювати в ринкових умовах, відіграють практичні заняття. Саме на цих заняттях перевіряється ступінь засвоєння й розуміння теоретичного матеріалу, відбувається набуття учнями практичних умінь і навичок.

Нинішні педагогічні новації пов'язані із застосування інтерактивних методів навчання (інтерактивний - здатний до взаємодії, діалогу). Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну мету – комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність.

Сутність інтерактивних методів полягає в тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх, хто навчається.

В основі інтерактивного навчання лежать такі принципи [3]:

- безпосередня участь кожного учасника занять, що зобов'язує викладача зробити кожному учню активним шукачем шляхів і засобів розв'язання тієї чи іншої проблеми;

- взаємне, інформаційне, духовне збагачення: навчальний процес необхідно організувати таким чином, щоб його учасники мали змогу обмінятися життєвим досвідом та отриманою інформацією;

- особистісно зорієнтоване навчання.

Використання інтерактивних методів містить у собі ряд переваг:

- інтерактивні технології допомагають забезпечити глибину вивченого змісту;
- викладач має можливість диференційованого підходу до учнів із спеціальними потребами - особистісними та інтелектуальними;
- змінюється роль учнів: вони приймають важливі рішення щодо процесу навчання, розвивають комунікативні вміння навички, організаційні здібності;
- основним джерелом мотивації стає інтерес самого учня;

Проте в процесі використання інтерактивних технологій можуть проявитися і їх недоліки:

- засвоєння обсягу інформації потребує значного часу;
- складно налагодити взаємонавчання як постійний механізм;
- кожна інтерактивна технологія потребує попереднього розгляду;
- результати роботи учнів менш передбачувані;
- дисципліна учнів на інтерактивному занятті може бути проблемою для викладача.

Проте, зазначені недоліки не знижують цінності використання даних методів навчання при викладанні навчального матеріалу. Підвищити ефективність інтерактивних методів допоможе використання комп'ютерної техніки, мультимедійних засобів та спеціального програмного забезпечення.

При проведенні уроків, на мою думку, доцільно використовувати ігри. Метою використання ігор є залучення учнів до роботи у відтворення моделі із справжнього життя. Ігри можуть проводитися у вигляді змагання, де учнів заохочують перевершити своїх одногрупників. Ігрові моделі стають рольовими іграми, коли учні поведуться у відповідності з наданою роллю. Зокрема, їм може бути запропоновано грати роль брокерів у грі, пов'язаній з акціями, або керівника приватного підприємства.

Використання навчальних ігор забезпечує те, що всі учні у різній мірі випробовують свої теоретичні знання на практиці, що залучить їх до попереднього вивчення матеріалу. [2]

Одним з найефективніших методів у викладанні економіки вважається метод кейсів. Його назва походить від латинського слова „casus “ – заплутаний або

незвичний випадок. Метод кейсів – це інтерактивна технологія, яка базується на реальних або вигаданих бізнес-ситуаціях, спрямованих на формування у слухачів нових якостей та умінь. Мета цього методу - навчити учнів як індивідуально, так і в групах, аналізувати інформацію, сортувати її для вирішення бізнес-задач, виявляти ключові проблеми, пропонувати альтернативні шляхи вирішення та оцінювати їх.

Його суть полягає в тому, що слухачі отримують інформацію про бізнес-ситуацію, з якою стикнулася будь-яка організація у своїй діяльності або яка була змодельована як реальна. [1]

Таким чином, використання інноваційних технологій при викладанні економічних дисциплін дозволяє значно покращити рівень засвоєння матеріалу учнями та, відповідно, підвищити рівень їх знань, а вивчення та застосування спеціального програмного забезпечення є запорукою формування працівників нового типу, які забезпечать гідну конкуренцію на ринку робочої сили та стануть тими, хто створить новий оновлений імідж навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Інноваційні методи викладання економіки у сучасних вищих навчальних закладах США (Електронний ресурс). Режим доступу: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Voynarovska.php>.
2. Біскуп В.С. Застосування методу аналіз ситуацій в інтерактивних формах навчання (Електронний ресурс) Режим доступу: http://www.sau.kiev.ua/docs/conference_internet08/v.s.biskup.doc.
3. О.В. Аксьонова Методика викладання економіки: Підручник. – К.: КНЕУ, 1998. – 111-119с., 126-130с.